

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

۱۰۷۲۹/ت/۲۶۵۹۰ هـ - شماره

۱ - ۱۳۸۱/۳۱ - تاریخ

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۶ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۵/۳۹۶۷۳ مورخ ۱۳۸۱/۳/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه - مصوب ۱۳۵۱ - تصویب نمود:

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

ماده ۱ - کاربرد

مقررات این آیین نامه در اجرای قانون آیین نامه معاملات دولتی و در مورد پیش پرداخت و مبلغ و نوع تضمین ها شامل قراردادهای خدمات مشاوره، مدیریت طرح، امور تحقیقاتی، امور بیمه‌نگاری ساخت تجهیزات و نصب، به تنهایی یا به صورت مجموعه ای از دو یا چند مورد از آنها می باشد.

ماده ۲ - انواع تضمین قراردادها از نظر موضوع کاربرد آنها در قرارداد به شرح زیر است:

الف - تضمین شرکت در مناقصه (وجه التزام)

ب - تضمین انجام تعهدات

ج - تضمین پیش پرداخت

د - تضمین حسن انجام کار

ماده ۳ - انواع ضمانت های معتبر در معاملات دولتی به شرح زیر است:

الف - ضمانت نامه بانکی

ب - ضمانت نامه بیمه ای

ج - وجه نقد

د - سفته با امضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت

هـ - سایر ضمانت نامه ها شامل:

- ۱- ضمانت نامه های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیر بانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.
 - ۲- وثیقه ملکی معادل نود درصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.
 - ۳- اوراق مشارکت (بی نام) منتشر شده از سوی وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، شرکت های دولتی، شهرداری ها و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی که از سوی دولت یا بانک ها تضمین شده باشد.
 - ۴- سهام شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مآخذ هفتاد درصد (۷۰٪) ارزش روز آن.
 - ۵- مطالبات قطعی شده قراردادها از سوی دستگاههای اجرایی و ذیحسابان مربوط.
- ماده ۴ - در قراردادهای خدمات مشاوره، قراردادهای خدمات مدیریت طرح و امور تحقیقاتی تضمین ها از نوع تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار است که به شرح زیر تعیین و پرداخت می شود:
- الف - پیش پرداخت - مبلغ پیش پرداخت برای خدمات مربوط به مطالعه و طراحی و خدمات تحقیقاتی، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه حق الزحمه مربوط (مبلغ برآورد حق الزحمه) و برای خدمات مربوط به دوره ساخت و تحویل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه حق الزحمه مربوط می باشد که در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی و بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می شود.
- ب - تضمین حسن انجام کار - بابت تضمین حسن انجام کار، معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت حق الزحمه کسر و در حساب سپرده نگهداری می شود.
- مبالغ نقدی سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی، به طرف قرارداد دستگاه اجرایی بازگردانده می شود.
- ج - تضمین معتبر در این قراردادها شامل تضمینهای نوع "الف" و "ب" و "د" و "هـ" مندرج در ماده (۳) می باشد.

ماده ۵ - در قراردادهای پیمانکاری و نصب انواع تضمین ها شامل تضمین در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار می باشد که به شرح زیر مبلغ آنها تعیین و پرداخت می شود.

الف - تضمین شرکت در مناقصه - مبلغ تضمین شرکت در مناقصه بر حسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین می شود:

برآورد هزینه اجرای کار به میلیون ریال	تا ۱۰۰	مازاد بر ۱۰۰ تا ۱۰۰۰	مازاد بر ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰۰	مازاد بر ۱۰۰۰۰۰۰۰۰
درصد	۵	۰/۵	۰/۳	۰/۲

تضمین معتبر برای شرکت در مناقصه شامل تضمین های نوع "الف"، نوع "ب" و نوع "ج" مندرج در ماده (۳) می باشد.

ب- تضمین انجام تعهدات - مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۰/۵) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات بر حسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ اولیه پیمان به میلیارد ریال	تا ۳۰	بیش از ۳۰ تا ۷۰		بیش از ۷۰
درصد	۵	۵		۵
نوع ضمانت نامه (به شرح مندرج در ماده ۳)	"الف" و "ب" و "ج" و "ه"	"الف" و "ب"	"الف" و "ب" و "ج" و "د" و "ه"	"الف" و "ب" و "ج" و "د" و "ه"
		۲/۵	۲/۵	۳/۵
		۱/۵		

ج - بیش پرداخت - مبلغ پیش پرداخت معادل بیست درصد (۰/۲۰) مبلغ اولیه پیمان است. مبلغ پیش پرداخت حداقل در سه قسط به شرح زیر در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی بنون کسر کسورات قانونی پرداخت می شود:

قسط اول معادل هشت درصد (۰/۸) پس از تحویل کارگاه، قسط دوم معادل شش و نیم درصد (۰/۶/۵) پس از تجهیز کارگاه لازم برای شروع عملیات و قسط سوم معادل پنج و نیم درصد (۰/۵/۵) پس از

انجام سی درصد (۳۰٪) مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیت های موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واریز اقساط اول و دوم پیش پرداخت، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) از مبلغ ناخالص تمام صورت وضعیت های موقت (به استثنای تعدیل، مابه التفاوت مصالح و پرداخت های مشابه) کسر می شود و برای واریز قسط سوم معادل هشت درصد (۸٪) علاوه بر چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) یادشده از صورت وضعیت ها کسر می شود به نحوی که مبلغ پیش پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

در صورت ضرورت تادیه پیش پرداخت در بیشتر از سه قسط و یا تفکیک پیش پرداخت بخش های مختلف کار، اقساط پیش پرداخت ونحوه واریز آنها، باید در شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود. تضمین معتبر برای پیش پرداخت شامل تضمین های نوع "الف"، "ب" و "هـ" مندرج در ماده (۳) می باشد.

تبصره - دستگاه های اجرایی می توانند به جای تضمین های تادیه پیش پرداخت، سفته با امضای صاحبان امضای مجاز شرکت پیمانکار دریافت کنند به شرط آنکه مبلغ پیش پرداخت را به حساب مشترک دستگاه اجرایی و پیمانکار واریز نموده و با نظارت دستگاه اجرایی به مصرف تجهیز کارگاه، تکمیل ماشین آلات و خرید مصالح برسانند. پیمانکار باید ماشین آلات خریداری شده از این محل را به عنوان وثیقه واریز پیش پرداخت در رهن دستگاه اجرایی قرار دهد و تا تصفیه بدهی خود بابت پیش پرداخت حق خارج کردن آنها را از کارگاه بدون اجازه دستگاه اجرایی ندارد.

د-تضمین حسن انجام کار - بابت تضمین حسن انجام کار معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت (صورت وضعیت موقت، تعدیل، مابه التفاوت و پرداخت های مشابه) کسر و در حساب سپرده نگهداری می شود. هشتاد درصد (۸۰٪) مبالغ سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین های نوع "الف"، "ب" و "هـ" مندرج در ماده (۳) به پیمانکار بازگردانده می شود.

ماده ۶- در قراردادهای ساخت تجهیزات تضمین های معتبر از نوع تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار می باشد.

مبلغ و شرایط تضمین های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده ۵) می باشد.

تبصره - مبلغ پیش پرداخت در قراردادهای موضوع این ماده معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ اولیه قرارداد است.

تصویب نامه هیات وزیران

اقساط پیش پرداخت با توجه به برنامه زمانی ساخت و تحویل تجهیزات و نیز اقساط بازگرداندن پیش پرداخت به تناسب تحویل تجهیزات و پرداخت وجه آنها تعیین و در شرایط خصوصی قراردادهای مربوط درج می شود.

ماده ۷ - در قراردادهایی که شامل دو یا چند مورد از کارهای مشاوره، مدیریت طرح، ساخت تجهیزات، ساختمان و نصب می باشد، انواع تضمین ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار می باشد. مبلغ و شرایط تضمین های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده ۵) می باشد. مبلغ و شرایط پیش پرداخت این قراردادها با توجه به نسبت مبلغ برآورد هزینه تجهیزات و مبلغ برآورد هزینه اجرا (پیمانکاری و نصب) به تناسب طبق مواد (۵) و (۶) تعیین می شود.

ماده ۸ - شرایط پیش پرداخت و تضمین در سایر قراردادها مانند قراردادهای خرید مواد، مصالح و تجهیزات و قراردادهای حمل و نقل تابع آیین نامه معاملات دولتی هستند.

ماده ۹ - دستگاه های اجرایی باید از برگهای (فرمهای) پیوست این آیین نامه (نمونه یک تا چهار) برای تضمین های نوع "الف" و "ب" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند. شرایطی که در برگهای یادشده برای استرداد یا ابطال ضمانت نامه های بانکی و ضمانت نامه های بیمه ای تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین نیز باید رعایت شود.

ماده ۱۰ - سایر شرایط لازم در مورد تضمین های قرارداد طبق شرایط عمومی قراردادهای مصوب سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشد.

ماده ۱۱ - دستورالعمل استفاده از تضمین های نوع "هـ" مندرج در ماده (۳) تا دو ماه پس از ابلاغ این تصویب نامه به وسیله سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و توسط سازمان یادشده برای اجرا ابلاغ می شود. تا ابلاغ آیین نامه مذکور، دستگاه های اجرایی می توانند با تشخیص خود از تضمین های نوع "هـ" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند.

ماده ۱۲ - تضمین معتبر برای انعقاد قرارداد با شرکت های خارجی، فقط ضمانت نامه بانکی از بانک های مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. در کمترین حالت، مبلغ ضمانت نامه بخش ارزی قراردادها باید به ارز باشد. مبلغ پیش پرداخت و شرایط پرداخت یا بازپرداخت سهم ارزی پیش پرداخت قراردادها، طبق ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان وگذاری کارها می باشد.

۱۰۷۲۹ / ت ۲۶۵۹ هـ

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

شماره

۱ - ۱۴۸۱ / ۲۱ / تاریخ

ماده ۱۳ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی به سوالات احتمالی را بر عهده دارد.

ماده ۱۴ - از تاریخ اجرای این آیین نامه، تصویب نامه های شماره ۱۰۸۴۶۲ مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۲۱ و شماره ۳۲۲۵/ت/۳۳۷۶۷ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ و شماره ۵۶۹۸۶/ت/۱۷۲۲۰ مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۰ و شماره ۶۰۸۹۸/ت/۱۸۱۵۵ مورخ ۱۳۷۶/۴/۲۰ و شماره ۱۹۰۳۳/ت/۱۹۴۱۱ مورخ ۱۳۷۷/۳/۲۷ و شماره ۱۴۵۴۸/ت/۲۱۴۲۲ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۸ لغو می گردد.

محمد رضا عارف

رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیات دولت ابلاغ می شود.

باسمه تعالی

ضمانتنامه شرکت در مناقصه (نمونه یک)

نظر به اینکه *
مایل است در مناقصه * * * * *
از *
و تعهد می نماید چنانچه * * * * *
نامبرده مورد قبول واقع شده و مشارالیه از امضای بیمان مربوط یا تسلیم ضمانتنامه انجام تعهدات پیمان
استکفاف نموده است، تا میزان
ریال هر مبلغی را که
مطالبه نماید، به محض دریافت اولین تقاضای کتبی واصله از سوی * * * * *
بدون اینکه احتیاجی به اثبات استکفاف یا اقامه دلیل و یا صدور ظهار نامه یا
افداسی از مجاری قانونی یا قضائی داشته باشد، بی درنگ در وجه یا حواله کرد * * * * *
بپردازد.

مدت اعتبار این ضمانتنامه سه ماه است و تا آخر ساعت اداری روز
معتبر می باشد. این مدت
بنا به درخواست کتبی * * * * *
برای حداکثر سه ماه دیگر قابل تمدید است و در
صورتی که * * * * *
تواند یا نخواهد مدت این ضمانتنامه را تمدید کند و یا *
موجب این تمدید را فراهم سازد و * * * * *
را موافق با تمدید
نماید. * * * * *
متعهد است بدون اینکه احتیاجی به مطالبه مجدد باشد، مبلغ درج شده
در این ضمانتنامه را در وجه یا حواله کرد * * * * *
پرداخت کند.

چنانچه مبلغ این ضمانتنامه در مدت مقرر از سوی * * * * *
مستطاب نشود،
ضمانتنامه در سر رسید، خود به خود باطل و از دزجه اعتبار ساقط است، اعم از اینکه مسترد گردد یا مسترد نگردد.

- * عنوان بیمانکار
- * * * عنوان بانک یا شرکت بیمه
- * * * * * عنوان دستگاه اجرایی
- * * * * * موضوع قرارداد مورد نظر

باسمه تعالی

ضمانتنامه انجام تعهدات (نمونه ۵)

نظر به اینکه *
به این * * *
اطلاع داده است که مقرر است مبلغ ریال از طرف
بسه عنوان استرداد کسور حسن انجام کار قرارداد * * * * *
پرداخت شود، از این رو پس از پرداخت وجه مزبور به *
نزد این * * * این * * * مستهید است در
حساب * * * * *
صورتی که * * * * *
کستباً و قبل از انقضای سررسید این ضمانتنامه به این * * *
از اجرای تعهدات ناشی از قرارداد یاد شده تخلف
اطلاع دهد که *
ورزیده است، تا میزان ریال، هر مبلغی را که * * * * *
دریافت اولین تقاضای کتبی * * * * *
مجداری قانونی و قضایی داشته باشد، بی درنگ در وجه یا حواله کرد * * * * *
تا آخر وقت اداری روز است و بنا به درخواست کتبی * * * * *
تا قبل از پایان وقت اداری روز تعیین شده، برای مدتی که درخواست شود قابل تمدید می باشد و در صورتی
که * * * * *
تواند یا نخواهد مدت این ضمانتنامه را قبل از انقضای آن تمدید کند و یا * * *
موجب این تمدید را فراهم نسازد و * * *
را حاضر به تمدید
نماید * * * * *
در وجه یا حواله کرد * * * * *
برداشت کند.

* عنوان بیمانکار

* * عنوان بانک یا شرکت بیمه

* * * * * عنوان دستگاه اجرایی

* * * * * موضوع قرارداد مورد نظر

باسمه تعالی

ضمانتنامه پیش پرداخت (نمونه سه)

نظر به اینکه *
به این ***
را با ***
به عنوان پیش پرداخت به *
کتباً به این بانک اطلاع دهد که خواستار باز پرداخت مبلغ پیش پرداخت داده شده به *
است، هر مبلغی تا میزان مانده از مبلغ پیش پرداخت را به محض دریافت اولین تقاضای کتبی
واصله از ***
قانونی و قضایی داشته باشد، بی درنگ در وجه یا حواله کرد *
اعتبار این ضمانتنامه تا آخر وقت اداری روز *
است و بنا به درخواست کتبی ***
واصله تا قبل از پایان وقت اداری روز تعیین شده، برای مدتی که درخواست شود قابل
تمدید می باشد و در صورتی که *
و یا *
موجب این تمدید را فراهم سازد و *
را
حاضر به تمدید نماید *
مبلغ دوج شده در بالا را در وجه یا حواله کرد *
مبلغ این ضمانتنامه بنا به درخواست کتبی *
درج شده است. طبق نظر کتبی ***
تحويل نامه استعمال *
به *
شده واصل گردد، تقلیل داده می شود و در صورت عدم وصول پاسخی از سوی *
ضمانتنامه معادل مبلغی که *
اعلام نموده است، تقلیل
داده خواهد شد.
در صورتی که تمام مبلغ این پیش پرداخت به ترتیب تعیین شده در این ضمانتنامه واریز گردد و مبلغ آن به
صفر تقلیل داده شود، این ضمانتنامه خود به خود باطل و از درجه اعتبار ساقط است، اعم از اینکه اصل آن به
بانک مسترد گردد یا مسترد نگردد.

* عنوان بیمانکار
** عنوان بانک یا شرکت بیمه
*** عنوان دستگاه اجرایی
**** موضوع قرارداد مورد نظر

باصه تعالی

ضمانتنامه کسور حسن انجام کار (نمونه چهار)

نظر به اینکه *
به این ***
اطلاع داده است که مقرر است مبلغ ریال از طرف
به عنوان استرداد کسور حسن انجام کار قرارداد ***
پرداخت شود، از این رو پس از پرداخت وجه مزبور به
نزد این *** حساب *
این *** صورتی که ***
این ***
از اجرای تعهدات ناشی از قرارداد یاد شده تخلف ورزیده است، تا میزان ریال،
هر مبلغی را که ***
بدون اینکه احتیاجی به صدور اظهارنامه و یا اقدامی از
مسجاری قانونی و قضائی داشته باشد بسی درنگ در وجه یا حواله کرد

سپردارد. مدت اعتبار این ضمانتنامه تا آخر وقت اداری روز
است و بنا به درخواست کتبی ***
اصله تا قبل از
پایان وقت اداری روز تعیین شده، برای مدتی که درخواست شود قابل تمدید می باشد و در صورتی که ***
نتواند یا نخواهد مدت این ضمانتنامه را قبل از انقضای آن تمدید کند و یا *
موجب این تمدید را فراهم نماید و *
را حاضر به تمدید
نماید *
متعهد است بدون آنکه احتیاجی به مطالبه مجدد باشد، مبلغ درج شده در بالا
را در وجه یا حواله کرد *
پرداخت کند.

* عنوان پیمانکار

** عنوان بانک یا شرکت بیمه

*** عنوان دستگاه اجرایی

**** موضوع قرارداد مورد نظر